

ישראל תעכב לפי שעה את תוכניותיה לשגר אנית מיכחן כפואץ. היא גם תימנע מכל פעולה אחרת בקשר לפתיחת התעלה בפני דגל ישראל. כל תוכניות ישראל בשטח היו צמודות לקו הפעולה הצרפתי עם נפילת ממשלת גי מולה הוכנסו התוכניות הצרפתיות למקרה, ואתן גם תוכניות ישראל.

ממשלת ישראל תיזום ביקור של גי מולה בישראל, בין אם ישוב לראשות ממשלת צרפת ובין אם לא. ההזמנה נשלחה לפאריס לפני כמה שבועות וישראל תחזור עליה עתה מחדש.

ישראל עשויה להתכבד גם בנוכחותם של שני אורחים אחרים: ראש ממשלת בורמה או נו וראש ממשלת גאנה נקרומה. יתכן גם

כי ביגי יצא בסתיו לגאנה. בעת ביקור המשלחת הישראלית בגאנה לכבוד הכרזת עצמאותה של הריפובליקה האפריקאית הצעירה, הראה נקרמה לזייד הכהן בית נאה, בו הוא מתכוון לארח את ראש ממשלת ישראל. ביגי השיב לנקרמה כי ישמח להתארך בבית, בהזמנתו הראשונה.

שמעון פרס יתמנה מזכיר כללי של מפא"י. עם התקרבות מועד פרישתו הוואית של פרס ממשרתו הנוכחית, יעבור למזכירות מפא"י,

י קבל את מקומו של גיורא יוספסל אשר ביגי החליט לשלוח אותו לוושינגטון, במקומו של אבא אבן.

שוב צמיו לממשלה ריב

סמכויות פנימי. הפעם: בין שר האוצר לבין יתר שרי הממשלה. הנושא: קביעת תעריפים לאגרות שונות. עד כה היה כל שר קובע בעצמו את תעריפי האגרות השונות, הנגבות על ידי משרדו תמורת שירותים שונים, כגון תעריפי דרכונים, רשיונות רדיו, רשיונות כלי רכב. עתה דורש שר האוצר לקבל לידו את הסמכות הבלעדית לקבוע מה ישלם

האזרח תמורת כל שרות ושרות. חבריו לממשלה רואים בכך נסיון לגרוע מסמכויותיהם.

פרישת הכפר המרוני הי גלילי בריעם עלולה למצוא את פתרונה. תושבי הכפר הנוצרי, ש

נושלו מאדמתם וגורשו לכפר השכן גוש חלב, ואשר לא הפסיקו במשך שמונה שנות גלותם לתבוע את שבתם לבתיהם, ניצלו את הידידות הישראלית צרפתית כדי להניע את ישראל לענות לבקשתם. הכנסייה המרונית, בתחוסתה המסורתית של צרפת, ביקשה את התערבות פאריס לסובת מגורשי בריעם והצרפתים נענו לבקשה זו.

רמזים ראשונים נתקבלו בירושלים על אפשרות התפייסות ישראלית-סובייטית. בדו-חיים של כמה נציגים ישראליים בארצות אירופיות מסוימות, נמסר על גישושים זהירים ביותר בכיוון זה, מצד נציגים דיפלומטיים של ברית-המועצות. אל רמזים אלה יש להתייחס בהסתייגות.

העמדה הבאה שתהיה מטרה להסתערותן של המפלגות הדתיות, תהיה עבודת-השבת במפעלי-ימית, ובראש וברא-שונה מפעלי הנגב. לסענת מנהיגי הדתים, פוגעים הסדרים הנהוגים במפעלים אלה בשמירת השבת ללא כל הכרה. התפטרותו של שר הדתות משה

שפירא מן הוועדה הממונה על מתן היתר-עבודה בשבת מהווה אות ראשון להסתערות זאת.

אתה עלול לשמוע בקרוב על חילוקי דעות בקרב מנהיגות אחרת העבודה. הרקע לחילוקי דעות אלה: היחסים בין

אחדות העבודה ומפא"י. בעוד שאנשי צמרת אחדות העבודה מקרב הקיבוץ המאוחד — ובראשם ח"כ יגאל אלון — מסיפים להתקרבות בין שתי המפלגות, מתגבשים חוגים עירוניים באחדות העבודה, הסוענים כי כל התקרבות אל מפא"י עלולה להזיק למעמד המפלגה בציבור. חוגים אלה העמידו בראש תביעותיהם את הדרישה כי אחדות העבודה תצא במלחמה גלויה נגד מפא"י, בשאלת הלאמת לשכות העבודה.

שר הפיתוח מרדכי בנטוב עלול לפתוח בשורת האשמות נגד חבריו לממשלה, כי הם מחבלים במאמצי הפיתוח של משרדו. כדוגמה מוחשית, במקרה זה, תשמט א"הפעלתו של מיפעל תימנע, אשר הציוד שהיה מיועד לצרכיו הועבר לצרכי עבודות משרד העבודה.

הקצינים יוסף זינגר וראובן מינקובסקי לא יועמדו לדין באשמת עדות שקר במשפט זאב שטיינברג. למרות ששופט השלום מינה שמיר קבעה במפורש כי לא האמינה לעדויותיהם של שני קציני המשטרה וכי היתה גוס, לא אמת בעדויותיהם, פסקה ועדת החקירה הפנימית שנתמנתה על ידי יוסף זינגר, כי לא נמצא חומר האשמה מספיק נגד זינגר ומינקובסקי.

ישראל תפתח במערכה מחודשת למשיכת משקיעי הון זר. לצורך זה יצא בימים הקרובים שר האוצר לארצות-הברית, לקשירת קשרים עם מספר בעלי הון יהודיים. אחת ההצעות להשקעות: הקמת שכונות של בתים חדשים, שיושכרו לעולים בשכר זיה.

צעד שני, מעשי יותר, בחזית זו: החלטתן של המפלגות הדתיות להקים שורת מוסדות דתיים באילת, ביניהם מועדון נור ומסעדה כשרה.

העם

בשר האוזן

יהודי טוב נכנס לאיטליה. הוא הצביע על קתל-חזיר שמן. "תן לי מבשר-האוזן הזה," ביקש את הקצב. "סלח לי," השיב הקצב בנימוס. "אבל זה לא אוזן. זה בשר-חזיר."

היהודי התרגז. "לא שאלתי אותך איזה בשר זה. אמרתי שתיתן לי מבשר-האוזן הזה!"

משעשע, לא מצחיק. השבוע שיחזרה מדי-נתי-ישראל כולה את הבדיחה היהודית ה"עתיקה הזאת. על דוכן האיטליה היתה מונחת הדוקטרינה של הנשיא איזנהואר. דוקטרינה זאת מחייבת את המצטרפים אליה בפירוש לחום בקומוניזם, להשתלב במערך האנטי-סובייטי העולמי.

אולם כל מפלגות ישראל העמידו פנים

מזכיר יוספסל (בהלוויית וייצמן)

בלי כובע, בלי עניבה, במיטת נזירים

כאילו מדובר על משהו לגמרי אחר: על שתי הוועדות סתמיות, מעורפלות וחסרות-תוכן, שנוסחו על-ידי ממשלת-ישראל ו"ממשלת ארצות-הברית. מפלגות נכבדות התחבטו בשאלה הגורלית אם להצביע בעד הוועדות אלה או לאו.

כולן שכחו, למען הנוחיות, כי הוועדות עצמן אינן חשובות כלל. החשוב הוא מה יבוא אחרי ישראל כבר הצטרפה לדוקטרינה, ואף קיבלה את המחיר במצלצלים. היא לא תוכל להתחמק מן התוצאות, ואין ספק ששליח הנשיא האמריקאי דיבר על כך עם האיש הקובע בישראל — דויד בן-גוריון.

במישחק זה, מילא האורח הישראלי את תפקיד הצופה, המשלם את דמיה-כניסה בצורת מסים. אולם הוא היה צופה גרוע. בניגוד לקהל טוב, השוכח כי המדברים על הבמה אינם אלא שחקנים, והמודעה בכל לבו עם העלילה, לא התפתה הציבור הישראלי לחשוב כי הויכוח מסביב לדוקטרינה הוא יותר מאשר מחוה.

מחזה שהיה, אולי, מצחיק, אך בוודאי לא היה משעשע.

הממשלה

מקום ליד התנור

ממשלת ישראל דומה לבית מחומם ביום גשם. נעים להיות בסניס, גם ללא שום מטר מסוימת.

הדבר קשור לאו דווקא בהנאות האי-שיות הניתנות לחברים עצמם — תואר של שר, כבוד והשפעה. במדינה שאינה אלא פרציה של מפלגות ריבוניות, הישיבה בממשלה חיונית מהרבה בחינות אחרות: אשראי למשקים, רשיונות-ייבוא ועסקי-שילומים, האפשרות לבנות מנגנון מפלגתי על-חשבון משלם-המסים, ועוד.

הממשלה האמיתית של ישראל, זו המח' ליטה החלטות וקובעת את גורל המדינה, מרוכזת באיש אחד: דויד בן-גוריון. לרשותו עומדים עוזריו האישיים, שאין להם צורך להיות חברי-ממשלה. הקואליציה הממשלתית

הרשמית דרושה לו רק לשם הבטחת העורף, וקבלת אישור רוב הכנסת (לאחר-מעשה) לפעולותיו.

שיעור או עיטוש. מכיון שנוח לשבת בממשלה, ומאד לא נוח לשבת בחוץ, נוצרה במרוצת תשע השנים האימרה שדרוש דחי פור כדי לסלק מהממשלה מפלגה שמפא"י החליטה להיפטר ממנה. הדבר הוכח לא פעם.

כאשר ביקש ביגי להיפטר משותפותו עם אגודת-ישראל, לא מצא שום תרופה. ההז' דמנת באה לו רק במקרה. באחד הבקרים, בערב ראש-השנה תשי"ב, נודמן איצ'יה מאיר לויין לביתו של ביגי, הציג לו את דרשותיו השיגרתיות בעניני דת. "לא אוכל להמשיך ולהישאר בממשלה אם לא יתקבלו דרישות אלה," אמר לויין בתמימות, כרגיל בשוחות אלה, מבלי לייחס למלים יותר חשיבות מאשר לשיעור או לעיטוש.

ביגי קם ממקומו, זוהר כולו. "ובכן," אמר והושיט את ידו לאיצ'יה-מאיר הנדהם, "אני מודה לך על שרותך בממשלה עד היום. צר לי שאנחנו נפרדים." איצ'יה-מאיר נשאר בחוץ, עד היום.

לא טוב יותר היה גורלם של הציונים הכלליים, כאשר ביקש משה שרת לסלקם ערב הבחירות האחרונות, ולא ידע כיצד. כמעט בהיסח-הדעת הצביעו הצ"כ נגד ה"ממשלה בענין עירעור קסטנר, שלא עניין אותם כמלוא הנימה, ושלא היתה להם שום שייכות אליו בכלל. שרת קפץ על המציאה, הכריח אותם להתפטר מן הממשלה.

משבר בחיי הנשואין. מפלגות הי

שמאל עמדו לא פעם בפני תהום דומה, אך בכל פעם הצליחו לקפוץ אחורה, לתוך חיק הממשלה, ברגע האחרון ממש. כך התנגדה מפ"ם למיבצע סיני, אך נשארה בממשלה שניגשה לפצע את המיבצע. למחרתו, התנגדו מפ"ם ואחדות-העבודה בשצף-קצף לנסיגה מעזה ומשארם אלישיך, אולם נאחזו בקרני הממשלה בשתי זרועותיהן המעוללות המיובלות. הם נשארו בפ"נים, נוסגו עם הסוגים וקיבלו על עצמם את האחריות הפוליטית למעשה שהיה מ"תועב בעיניהן.

השבוע הגיע המבחן השלישי. שתי המפ"גות ידעו כי ההודעות חסרות חשיבות, וכי הממשלה (שהן חברות בה) כבר נתנה למעשה את מלוא האישור להשתלבות יש"ראל במערך האנטי-סובייטי העולמי (ראה לעיל). אולם אחרי שחינכו דור לשנאת הקאפיטליזם האמריקאי, ולהערצת המשטר הסובייטי, היה קשה להן להצביע בעד הדוקטרינה.

"יש חשיבות מכרעת לשותפות הפועלים בממשלה," הכריזה אחדות-העבודה, וגם מ"פ"ם השמיעה קולות דומים. תביעותיהם של מרדכי בנטוב, מרדכי אורן ונתן פלד, שטענו כי כדאי לצאת מהממשלה כדי לא לבוא אל הבחורים בבחירות הבאות בדמות גרורים מסכנים של מפא"י, אבדו של נתן ים הקולות שהדהדו באולמיה-החתונות של בנין ג'ל בתל-אביב — קולות שדרשו לא לפרק את נשואי-הנוחיות עם מפא"י.

בריאות מעל לכל. מפא"י לא היתה מעוניינת להפעיל הפעם את הדחפור. היה לה כדאי יותר לסלק את מפ"ם בהודמנות אחרת, פחות קשורה באידיאלים, קרובה יותר למועד הבחירות. לכן מפא"י, אבדו הדחפור במוסך, איפשרה למפלגות השמאל להישאר ליד התנור החם. הן הורשו להימנע מהצבעה, בתנאי שלא יצביעו נגד. היתה זאת הצעה נוחה. בחודרי-חדרים הועלתה השאלה אם מותר יהיה למפלגות השמאל למסור מעל במת הכנסת הוועדות הנוגדות את הוועדת הממשלה (שהן חברות בה). מבלי להרים ידיים בהצבעה נגדה, מפא"י לא הסכימה, סמכה על כך כי ברגע האחרון, למראה האחיר הקר בחוץ, תת' החלנה מפ"ם ואחדות-העבודה, תשארה בחדר החם.

כי, כפי שאומרת הבדיחה הנפוצה בצה"ל: "לעזאזל החיים, העיקר הבריאות."

מפלגות

הנזיר מרחוב ויתקין

לא היה במפא"י אדם צנוע יותר מאשר החוץ הגרמני, גיאורג יוספסל. האיש בעל הפנים הבשריות לבש תמיד בגדים שפויים ביותר, חי חיי צנוע קיצוניים. אף שלא היה לו זמן לשבת בקיבוץ שלו, משק גלעד בהרי אפרים, נשאר קשור עמו בנפשו.

חוץ מזה היה יוספסל איש מלומד. הצעיר (המשך בעמוד 8)